

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

ХМЕЛЬНИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

у 2024 році

- 🌐 Аналіз**
- 🌐 Цифри**
- 🌐 Порівняння**
- 🌐 Напрями**
- 🌐 Навчання**
- 🌐 Стажування**

- 🌐 Партнери**
- 🌐 Проєкти**
- 🌐 Гранти**
- 🌐 Візити**
- 🌐 Конференції та заходи**

У 2024 році ключовими напрямками діяльності Університету стали розвиток і зміцнення співпраці з іноземними закладами вищої освіти, міжнародними науково-освітніми організаціями, фондами та програмами, встановлення міжнародних науково-технічних і культурних зв'язків, а також гармонізація освітнього процесу з європейськими та світовими стандартами. Міжнародна діяльність Університету здійснюється на основі чинних угод із закордонними закладами освіти, організаціями та їх представництвами в Україні. На сьогодні основна увага зосереджена на розширенні географії партнерства, поглибленні існуючих зв'язків, укладенні нових договорів із зарубіжними університетами, приєднанні до міжнародних асоціацій і налагодженні співпраці шляхом надсилання пропозицій іноземним закладам освіти.

Упродовж 2024 року укладено договори про співпрацю із таким університетами та закладами:

- Державний вищий професійний інститут ім. проф. Станіслава Тарновського в Тарнобжегу (Польща);
- Вища школа міжнародного бізнесу ISM Slovakia (Словаччина);
- Пекінський технологічний інститут (Китай).

Окрім підписання білатеральних угод, Університет долучається до грантової програми ЄС Erasmus+ у напрямку KA1 «Академічна мобільність», яка орієнтована на стимулювання розвитку міжнародного співробітництва у сфері вищої освіти, підвищення рівня ключових навичок та компетенцій учасників освітнього процесу в тренді зі світовими тенденціями. Університет у цьому році співпрацює в рамках європейської програми **Erasmus+ із такими закладами:**

- Технічний університет у Братиславі (Словаччина);
- Технічний університет у Ліберці (Чехія);
- Міжнародний Балканський університет (Північна Македонія);
- Університет Казимира Великого (Польща);
- Університет ім. Менделя в Брно (Чехія).

Завдяки укладеним угодам НПП та здобувачі вищої освіти мають можливість брати участь у різноманітних програмах мобільності.

У 2024 році Університет приєднувався до міжнародних мереж, асоціацій та вперше брав участь у міжнародному рейтингу.

Так, 21 листопада 2024 року Хмельницький національний університет отримав статус «репортер» у Міждисциплінарному науковому рейтингу університетів «Times Higher Education Interdisciplinary Science Ranking 2025 in association with Schmidt Science Fellows». Це значне досягнення для нашого університету, адже воно відображає активні кроки до міжнародного визнання та високої якості освіти.

Статус «Репортер» – це перший етап на шляху до повного ранжування. Це сигнал, що ми активно рухаємося вперед, працюючи над посиленням нашої наукової діяльності, зокрема в напрямку збільшення кількості наукових публікацій, що є ключовим для отримання високих рейтингів у майбутньому.

Включення Хмельницького національного університету до цього престижного рейтингу підкреслює його потенціал та прагнення досягти світового рівня. Попереду в нас багато роботи, але цей перший крок – важливий. Він мотивує нас до подальших досягнень та міжнародного розвитку.

У 2024 році кафедра архітектури та містобудування Хмельницького національного університету вступила до Асоціації AESOP (Асоціації європейських шкіл планування), яка об'єднує понад 150 учасників та є єдиним представництвом шкіл планування в Європі. Ця асоціація активно впливає на сучасні дебати та ініціативи у сфері планування освіти та підвищення кваліфікації майбутніх фахівців. Шляхом співпраці з професійними організаціями, політичними урядами та іншими ключовими стейкхолдерами, AESOP сприяє розвитку просторового та міського планування та управління по всій Європі.

Вступ ХНУ до AESOP має важливе значення для українського освітнього процесу та для післявоєнного відновлення міст України. Це членство сприятиме активній участі в міжнародних наукових дослідженнях, обміну досвідом, кращими практиками у галузі планування, а також забезпечить доступ до новітніх методологій та підходів у цій сфері.

Минулого року Університет долучився до платформи для вивчення англійської мови English4Ukraine. Проєкт організовано в межах програми Twinning. Платформа є британською розробкою, має україномовний інтерфейс і забезпечує можливість автономного вивчення англійської мови. Університет отримав безкоштовний доступ до платформи, яка є додатковим ресурсом для студентів та викладачів для вдосконалення їхніх навичок англійської мови.

Університет продовжує чути членом мережі закладів, які здійснюють підприємницьку освіту EEUK (Enterprise Educators UK), яка фінансується Британською Радою. Мета діяльності EEUK полягає у сприянні в бізнес-освіті та навчанні підприємництва шляхом об'єднання та підтримки викладачів у всьому 49 світі. Мережа EEUK об'єднує 350 000 однодумців із 114-ти університетів та організацій із Великої Британії та 49-ти ЗВО-членів програми Creative Flame.

Університет залишається активним учасником Програми «Балтійський Університет». Програма налічує орієнтовно 90 університетів у всьому регіоні Балтійського моря і координується Уппсальським університетом (Швеція). Викладачі та студенти нашого Університету мають можливість брати участь у конференціях та семінарах програми.

Університет продовжує членство в Асоціації європейських університетів (European Universities Association, EUA), участь у якій дає нові можливості для студентів і викладачів, сприяє обміну знаннями, дослідженням та підвищенню якості освіти. Асоціація європейських університетів (EUA) – це представницька організація університетів та конференцій національних ректорів у 49-ти країнах Європи. EUA відіграє вирішальну роль у Болонському процесі та впливає на політику ЄС щодо вищої освіти, досліджень й інновацій.

Університет став членом Європейської мережі академічної доброчесності (European Network for Academic Integrity, ENAI). Членство Університету в найбільшій мережі академічної доброчесності в Європі підтверджує визнання ефективності університетської системи забезпечення академічної доброчесності та інноваційних методів просування її принципів серед учасників освітнього процесу. ENAI у своєму складі 51 має декілька робочих груп.

У 2024 році Хмельницький національний університет продовжив виконання 6 міжнародних проєктів:

1. NAWA «Зелений перехід в українських університетах».

Тривалість проєкту: 1 січня 2023 р.– 31 грудня 2024 р.

Мета проєкту – підтримати академічну спільноту України шляхом залучення партнерів до регулярних заходів у межах проєкту та налагодити постійну співпрацю між українськими університетами та Вроцлавською політехнікою, що сприятиме процесу післявоєнної відбудови країни, а також стане важливим кроком у процесі її інтеграції до Європейського Союзу.

2. ERASMUS+ KA2 CBHE SMART – PL – «Персоналізована модель навчання учнів на основі віртуального навчального середовища інтелектуального репетиторства “Навчання без обмежень”».

Тривалість проєкту: 1 січня 2022 р. – 31 грудня 2025 р.

Мета проєкту SMART-PL – впровадження моделі персоналізованого навчання на основі віртуального навчального середовища інтелектуального репетиторства «Навчання без обмежень». Інтелектуальне репетиторство – це набір засобів навчання: SMART онлайн-платформа для віртуального персоналізованого навчання та формувального оцінювання студентів; коворкінг-центр з обладнанням для організації гібридного навчання, що підвищує ефективність навчального процесу та дає більше можливостей як викладачам, так і студентам. «Навчання без обмежень» означає, що вітаються всі студенти – незалежно від віку, особистості, соціально-економічного статусу чи освітніх потреб, незалежно від можливості бути присутнім в аудиторії чи ні.

3. ERASMUS+ VIRT-EXCH MOVEx: «Розробка моделі та відкритої бази даних програм віртуальних національних та міжнародних академічних обмінів для сприяння академічній мобільності студентів та міжнародному співробітництву».

Тривалість проєкту: 15 грудня 2022 р. – 15 грудня 2025 р.

ERASMUS+ MOVEx – це 3-річний проєкт, спрямований на організацію ефективної програми віртуального обміну як платформи для професійної та міжкультурної взаємодії, обміну досвідом, для забезпечення високоякісних освітніх послуг та створення умов для розвитку навичок співпраці. **Мета проєкту** – дослідити актуальні проблеми та можливості для реалізації програм академічної та віртуальної мобільності, розробити процедури включення програм віртуальних обмінів в основну освітню програму, розробити пілотні курси для участі у програмах віртуальних обмінів, організувати центри академічної та віртуальної мобільності в кожному університеті-партнері, створити партнерські мережі та спільні навчальні програми.

4. ERASMUS+ KA2 CBHE 3D4U «3D концепції для освіти моди в Україні».

Терміни виконання проєкту: 1 листопада 2023 р. – 31 жовтня 2026 р.

Мета проєкту - вирішення проблеми нестачі кваліфікованих фахівців у сфері 3D-концепцій для навчання моди в Україні шляхом створення центрів 3D-концепцій в українських закладах вищої освіти, розвиток високо обізнаних та кваліфікованих фахівців у сфері 3D-концепцій для легкої промисловості в Україні з метою інтернаціоналізації та модернізації українських закладів вищої освіти шляхом інтеграції їх у сферу сучасної освіти моди.

5. ERASMUS+ KA220 - HED INSPIRE: «Інноваційна підтримка у сприянні підприємництву біженців у туризмі».

Терміни виконання проєкту: 1 грудня 2023 р. – 30 листопада 2025 р.

Мета проєкту - розширення можливостей біженців через навчання їх навичкам, необхідним для започаткування та ведення успішного туристичного бізнесу, з акцентом на інноваціях та підприємстві.

6. Проєкт Міжнародного Вишеградського Фонду Visegrad 4 «Вивчення поширених орнітологічних видів України, Польщі та Чехії».

Терміни виконання проєкту: 16 вересня 2024 р. – 30 грудня 2024 р.

Мета проєкту - виявлення поширених видів, вивчення місць їх проживання, шляхів міграції та необхідних для їх існування екологічних умов, а також створення спільного словника назв птахів України, Польщі та Чехії.

У 2024 р. у місті Оломоуц (Чехія) завершилася реалізація проєкту «Вивчення поширених орнітологічних видів України» (**Study of common ornithological species of Ukraine, Poland and Czech Republic**). Проєкт профінансовано Міжнародним Вишеградським фондом, донорською організацією, створеною для сприяння регіональному співробітництву у Вишеградському регіоні.

Учасниками проєкту стали здобувачі вищої освіти кафедри слов'янської філології і кафедри екології та біологічної освіти Хмельницького національного університету, кафедри славістики Університету Палацького в Оломоуці та учні III загальноосвітньої школи з інтеграційними відділеннями імені К.К. Бачинського.

У 2024 р. Університет став учасником 4 нових проєктів:

1. ERASMUS+ KA2 CBHE ReGrow «Відновлення зростання сільського господарства у післявоєнній Україні та в перехідний період у Грузії».

Терміни виконання проєкту: 31 грудня 2024 року – 31 грудня 2029 року.

Мета проєкту ReGrow - модернізація сільськогосподарської освіти та практик в Україні та Грузії. В Україні основна увага приділяється повоєнній відбудові сільського господарства з використанням точного землеробства для сталого відродження економіки. У Грузії акцент робиться на приведенні сільськогосподарських практик у відповідність до стандартів ЄС, підвищенні продуктивності та сталості.

2. DIGITAL CLOTEX-HUB «Хаб технологій одягу та текстилю».

Терміни виконання проєкту: 1 листопада 2024 року – 31 жовтня 2028 року.

Мета проєкту CLOTEX-HUB – налагодження контактів з іншими європейськими хабами та в подальшому обмін передовим досвідом між центрами в різних країнах.

3. Horizon Europe U_CAN «Україна на шляху до вуглецевої нейтральності».

Терміни виконання проєкту: 1 травня 2024 р. - 30 квітня 2028 р.

Мета проєкту U_CAN - подолати прогалини в знаннях і досвіді українських міст, щоб допомогти їм досягти кліматичної нейтральності до 2050 року. Це передбачає стратегічну співпрацю між партнерами-експертами з ЄС та українськими стейкхолдерами задля розробки комплексних зелених стратегій і посилення місцевого потенціалу. Хмельницький національний університет буде рушійною силою проєкту U-CAN, впроваджуючи адаптивні рішення з

управління трафіком, використовуючи передові IT-технології та реальні дані для забезпечення процесів зниження викидів. ХНУ очолюватиме дослідження інтеграції технологій зниження викидів та організовуватиме семінари та конференції для обміну знаннями. Університет надає науково-дослідні ресурси, IT-експертизу, практики енергоефективності та досвід міжнародних проєктів, включаючи NAWA "Освіта для зеленої трансформації", для підтримки сталої міської мобільності та екологічних проєктів.

4. 3R SheLeader «Резильєнтність, ресурсність, результативність» в рамках програми Gender Equality Partnerships British Council.

Терміни виконання проєкту: 1 січня 2025 р. – 1 січня 2026 р.

Мета проєкту:

- вивчення та обмін практиками гендерної рівності;
- підвищення обізнаності та створення мереж для жіночого лідерства;
- залучення чоловіків як союзників у досягненні гендерної рівності;
- надання жінкам навичок лідерства через модель 3R;
- розробка та зміцнення політик гендерної рівності.

У 2024 році завершився проєкт «**Bologna Hub Peer Support II**», до якого ХНУ долучився у 2023 році. У рамках проєкту профільні фахівці експертно консультували університети-учасники з питань впровадження принципів та засад Болонського процесу.

7-8 жовтня 2024 року в м. Афіни (Греція) відбулася заключна конференція проєкту Bologna Hub Peer Support II, яка стала знаковою подією для європейської спільноти вищої освіти. Хмельницький національний університет на цьому заході представляла проректор з науково-педагогічної роботи Катерина Скиба, де їй випала честь виступати з доповіддю на тему «Impressions from Counselling Missions: The HEI Perspective». У своїй презентації вона висвітлила участь університету в цьому масштабному проєкті та окреслила результати, яких вдалося досягти завдяки консультуванням провідних експертів проєкту. Важливо зазначити, що доповідати про результати участі у проєкті з перспективи ЗВО було надано лише Хмельницькому національному університету з-поміж 31 закладу вищої освіти, які брали участь у проєкті. До проєкту Bologna Hub Peer Support II долучилися освітні інституції з 12 країн (Албанія, Вірменія, Бельгія, Боснія і Герцеговина, Болгарія, Грузія, Італія, Казахстан, Молдова, Румунія, Словенія, Україна).

У 2024 році в Університеті реалізовувалися курси на основі моделі COIL (Collaborative Online International Learning). Так, у співпраці з Університетом прикладних наук UCLL (Бельгія) було проведено один з наймасштабніших в Україні освітніх курсів «Moving Minds: International Business» на основі моделі COIL, до якого долучились понад 180 студентів з України та Бельгії. Викладачами цього курсу стали Fleur Deboutte (UCLL, Бельгія) та професор кафедри міжнародних економічних відносин Ілона Думанська. Курс тривав 11 тижнів. Після завершення курсу усі учасники отримали сертифікати обсягом 3 кредити.

Інший COIL-курс був реалізований доценткою кафедри германської філології та перекладознавства Давидюк Юлією у співпраці з американською колегою Мішель Бомбау (Dr. Michelle Bombaugh) з Університету Південної

Флориди (University of South Florida). Учасниками курсу стали магістри з Університету Південної Флориди та студенти другого курсу Хмельницького національного університету, що навчаються за освітньою програмою «Германська філологія та перекладознавство: англійська мова та друга іноземна мова». Курс «Консультування та підтримка в студентському середовищі» (Advising and Helping Skills in Student Affairs) тривав 8 тижнів і завершився врученням відповідних сертифікатів.

Показник 1. Збільшення частки аудиторних годин у загальній кількості годин, протягом яких викладання навчальних дисциплін здійснюється англійською та/або французькою та/або німецькою та/або польською мовами

У Хмельницькому національному університеті приділяється значна увага вивченню іноземних мов за всіма освітніми програми на всіх рівнях вищої освіти. Із кожним роком в Університеті збільшується кількість навчальних дисциплін, викладання яких реалізується іноземними мовами, розробляються та впроваджуються англійські освітні програми. На сьогодні в Університеті здійснюється викладання такими іноземними мовами: англійською, німецькою і польською. Зокрема, ці мови використовуються для викладання переважної більшості дисциплін на освітніх програмах на бакалаврському та магістерському рівнях вищої освіти за такими спеціальностями:

- 014 Середня освіта (англійська мова та література);
- 014 Середня освіта (польська мова та література);
- 035 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно);
- 035 Філологія. Слов'янські мови та літератури (переклад включно);
- 035 Філологія. Прикладна лінгвістика;
- 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії;
- 292 Міжнародні економічні відносини.

У розрізі виконання показника ефективності щодо збільшення частки аудиторних годин, протягом яких викладання навчальних дисциплін здійснюється англійською та / або німецькою та / або польською мовами, слід зазначити: у 2024/2025 н.р. загальна кількість аудиторних годин в Університеті становить 302 200 годин, із яких 35 760 аудиторних годин заплановано на викладання навчальних дисциплін іноземними мовами, що складає 11,8% від загальної кількості аудиторних годин. Згідно з умовами контракту, за підсумками 2024/2025 навчального року частка годин, протягом яких викладання здійснюється англійською та/або німецькою та/або польською мовами, повинна становити не менше, ніж 10%.

Для порівняння: у 2023/2024 н.р. загальна кількість аудиторних годин в Університеті становила 293900 годин, із яких 28530 аудиторних годин було заплановано на викладання навчальних дисциплін іноземними мовами, що складало 9,7% від загальної кількості аудиторних годин. Згідно з умовами контракту, за підсумками 2023/2024 навчального року частка годин, протягом яких викладання здійснювалося англійською та/або французькою та/або німецькою та/або польською мовами, повинна становити не менше, ніж 7%.

Показник 2. Збільшення кількості штатних науково-педагогічних та наукових працівників, які брали участь у програмах міжнародної академічної мобільності (зокрема й у міжнародних стажуваннях) тривалістю не менше 1 місяця, за календарний рік

Міжнародні зв'язки Хмельницького національного університету з навчальними, науковими, культурними та іншими закладами з інших країн сприяють організації міжнародних обмінів і стажувань науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти. На сьогодні Університет має понад 75 укладених угод про співробітництво й постійно налагоджує нові контакти з іноземними партнерами для створення можливостей інтеграції Університету до європейського та світового освітніх просторів.

Науково-педагогічні працівники Хмельницького національного університету регулярно беруть участь у програмах академічної мобільності, у довготривалих міжнародних стажуваннях із метою підвищення кваліфікації, ознайомлення з прогресивними ідеями, опанування передового закордонного досвіду у сферах освіти та науки, розширення міжнародних професійних контактів. Базами стажувань є провідні заклади вищої освіти, освітньо-наукові та культурні центри країн Європейського Союзу тощо.

Нові знання і досвід, отримані в результаті участі в міжнародних стажуваннях та програмах обміну, науково-педагогічні працівники впроваджують у своїй професійній діяльності, що сприяє втіленню кращих європейських і світових практик у Хмельницькому національному університеті, підвищує якість освіти в ньому. У 2023-2024 навчальному році 68 науково-педагогічних працівників Університету пройшли міжнародні стажування та взяли участь у програмах академічної мобільності тривалістю 1 місяць і довше. У зв'язку із широкомасштабним російським воєнним вторгненням в Україну стажування науково-педагогічних працівників здійснювалося в очному й у дистанційному форматах. Географія стажувань охопила такі країни, як: Польща, Латвія, Німеччина, Болгарія, Литва, Румунія.

У розрізі виконання показника ефективності щодо кількості штатних науково-педагогічних та наукових працівників, які брали участь у програмах міжнародної академічної мобільності (зокрема й у міжнародних стажуваннях) тривалістю не менше 1 місяця, слід зазначити: станом на 31.08.2024 із 543 науково-педагогічного працівника Університету відповідне стажування пройшли 68 осіб (або 12,5% від загальної кількості НПП Університету). Згідно з умовами контракту, частка штатних науково-педагогічних та наукових працівників, які брали участь у програмах міжнародної академічної мобільності (зокрема й у міжнародних стажуваннях) тривалістю не менше 1 місяця, серед загальної кількості штатних науково-педагогічних та наукових працівників станом на 31 серпня 2024 року (за 2023-2024 н.р.) повинна становити не менше, ніж 7 %.

Збільшення кількості іноземців та осіб без громадянства серед здобувачів вищої освіти ЗВО (станом на 1 січня кожного року), в порівнянні з відповідним показником 2020 року:

Однією із ключових цілей на шляху до реалізації Стратегії розвитку Хмельницького національного університету на 2021-2025 рр. є інтернаціоналізація освітньо-наукового процесу. На сьогодні Університет має

успішний досвід надання освітніх послуг іноземним здобувачам вищої освіти. Для цього в Університеті створено відповідні умови: працює відділ по роботі з іноземними студентами, організовано підготовче відділення для іноземних громадян, впроваджено англomовні освітні програми.

Базою для безперешкодного навчання іноземців не лише на англomовних, але й на українськомовних освітніх програмах, для успішної культурної адаптації та руйнування мовних бар'єрів є підготовче відділення для іноземних громадян, яке функціонує в Університеті.

Увесь необхідний організаційний супровід освітнього процесу іноземних студентів здійснює відділ по роботі з іноземними студентами, працівники якого володіють англійською мовою та надають компетентну інформаційну підтримку іноземним громадянам із питань отримання запрошень на навчання в Університеті, прийому документів, здійснення процедури зарахування і організації навчання на підготовчому відділенні та факультетах; координують питання, пов'язані із постановкою на міграційний облік та реєстрацією місця проживання.

Станом на 31.12.2024 в Університеті навчається 36 іноземних здобувачів вищої освіти. ~~Чотири іноземці є слухачами підготовчого відділення.~~ Географія студентів-іноземців охоплює понад 20 країн світу, серед яких: Азербайджан, Туркменістан, Туреччина, Польща, Німеччина, Зімбабве, Ізраїль, Індія, Китай, Гана, Молдова тощо.

У розрізі виконання показника ефективності щодо збільшення кількості іноземців та осіб без громадянства серед здобувачів вищої освіти Університету, на жаль, спостерігається негативна тенденція. Так, станом на 31.12.2020 кількість студентів-іноземців становила 50 осіб, а станом на 31.12.2024, як уже зазначено вище, – 36 осіб. Тобто кількість іноземних здобувачів знизилася на 14 осіб або на 28%. Згідно з контрактом ректора, за підсумками 2024 року необхідно було досягти зростання кількості студентів-іноземців на 40%.

Зниження кількості студентів-іноземців зумовлене об'єктивними причинами, пов'язаними із широкомасштабним воєнним вторгненням російської федерації в Україну. У зв'язку з початком повномасштабної війни 24 лютого 2022 року Університет прийняв рішення про евакуацію всіх іноземних студентів, що й було зроблено за лічені дні. Зауважимо, що до 24 лютого 2022 року в Університеті нараховувалося 64 іноземних студенти, темп приросту щодо кількості іноземців та осіб без громадянства серед здобувачів вищої освіти Університету на 31.12.2021 становив 28%, що значно перевищувало очікуваний приріст такої категорії здобувачів вищої освіти, встановлений у контракті ректора (за контрактом ректора приріст у 30 % кількості іноземців та осіб без громадянства серед здобувачів вищої освіти ЗВО потрібно було досягти за результатами звітного 2023 року). Наразі в Університеті проводяться активні заходи щодо збереження наявного контингенту студентів-іноземців та пошуку нових студентів, які могли б навчатися в Університеті очно та за допомогою дистанційних технологій. Однак, введений в Україні воєнний стан та посилення візових вимог негативно впливають на можливість іноземних студентів транзитом перетнути європейські країни та прибути в Університет для навчання.

У майбутньому показник кількості іноземних здобувачів вищої освіти Університеті має всі перспективи зростати, адже Університет планомірно

проводить політику інтернаціоналізації, у рамках якої реалізуються міжнародні проекти, до викладання залучаються іноземні викладачі й експерти галузей, на інституційному рівні стимулюється розвиток іншомовних компетентностей науково-педагогічних працівників із метою розширити спектр англomовних освітніх програм, що якісно впливає на приваблення іноземних студентів до навчання в Університеті.